

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

§ 90 Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma

Asianumero HVA/311/00.02.05/2024

Aluehallitus 11.3.2024 § 90

Valmistelija(t) rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, puh. 040 330 5510, toimialajohtaja Petri Talikka, puh. 050 509 0726, toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626, toimialajohtaja Jorma Haapanen, puh. 040 538 9357

Selostus **Taustaa**

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma esitystä on valmisteltu 3 vaiheessa.

1. Palveluverkkoselvitys
2. Palveluverkkosuunnitelma: Palveluverkon määrittämisperiaatteet
3. Palveluverkkosuunnitelma: Palveluverkon muutokset ja irtisanottavat vuokrasopimukset

Vuoden 2023 aikana on tehty selvitys nykyisestä palvelurakenteesta ja yleisen tason määrittelyä sekä informoitu toimielimiä palveluverkkoa koskevista asioista. Palveluverkkosuunnitelman valmistelu on käynnistynyt aluevaltuuston 19.12.2023 kokouksen jälkeen päätettyjen määrittämisperiaatteiden pohjalta. Esitys toimipiste-muutoksista on tehty tammikuussa 2024.

Palveluverkkomuutosten valmistelu on täten alkanut 19.12.2023 pidetyn aluevaltuuston kokouksen jälkeen, minkä johdosta päätöksenteossa sovelletaan esteellisyyssäännöksiä ko. ajankohdasta eteenpäin. Tiedonkeruu-, informointi- ja määrittelyvaiheessa esteellisyyttä ei ole arvioitu syntyvän. Esteellisyyssäännökset on 19.12.2023 jälkeen otettu huomioon palveluverkkoa koskevassa päätöksenteossa hyvinvointialueen kaikkien toimielinten osalta.

Palveluverkkosuunnitelman valmisteluvaiheessa on laajasti kuultu asiakkaita, asukkaita, henkilöstöä ja sidosryhmiä erivaiheessa. Aluehallitus päätti kokouksessaan 29.1.2024 (§ 35 ja 37) lähettää palveluverkkosuunnitelman luonnoksen lausuntokierrokselle ja ennakkovaikutusten arviointiin hyvinvointialueen lautakuntiin sekä lausuttavaksi sidosryhmille. Annetut lausunnot ja ennakkovaikutus arvioinnit on huomioitu osana päätösesityksen valmistelua.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Palveluverkkosuunnitelma on päätösesityksen liitteenä. Suunnitelmassa on kuvattu esitetty muutos ja vaikutukset Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkoon ja palvelurakenteeseen.

**Hyvinvointi-
aluejohtajan esitys**

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy palveluverkkosuunnitelman mukaiset linjaukset, joilla tavoitellaan menojen kasvun hillitsemistä 30 miljoonalla eurolla vuoden 2026 loppuun mennessä.

1. Hyvinvointialueen palvelurakenne perustuu kiinteisiin, liikkuviin, siirrettäviin ja etä- ja digipalveluihin.

2. Palvelukeskukset ja palvelupisteet toimivat hyvinvointialueen palvelurakenteen kiinteinä toimipisteinä.

3. Hyvinvointialue perustaa kolme (3) palvelukeskusta

a. Hämeenlinna; Ahvenistonmäki

b. Riihimäki (Kontiontie ja Penttilänkatu)

c. Forssa; Forssan sairaala-alue ja pääterveysasema

4. Palvelukeskuksen toimintaa varten vuokrattuja toimitiloja voidaan tarvittaessa lisätä tai vähentää kyseiseltä paikkakunnalta hallintosäännössä määritellyn tai muuten delegoidun taloudellisen toimivallan puitteissa ilman erillisiä toimielinten päätöksiä.

5. Hyvinvointialue perustaa seitsemän (7) palvelupistettä

a. Kalvola, Hämeenlinna

b. Tuulos, Hämeenlinna

c. Turenki, Janakkala

d. Loppi

e. Jokioinen

f. Parola, Hattula

g. Oitti, Hausjärvi

6. Aluevaltuusto valtuuttaa aluehallituksen päättämään palvelupisteiden tarkemmasta sijainnista kyseisessä taajamassa. Palvelupisteiden sijaintia harkitessa on otettava huomioon toimipisteiden saavutettavuus. Palvelupisteiden toimintaa arvioidaan toimeenpanovaiheessa.

7. Hyvinvointialue ottaa käyttöön oman palvelukonseptin sille väestönosalle, jonka palveluiden saanti, hoidon jatkuvuus tai hoitoon hakeutuminen voi merkittävästi vaarantua palvelupisteen tai palvelukeskuksen etäisyyden, julkisen liikenteen puutteiden tai muun vastaavan seikan vuoksi eikä palvelua

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

voida muuten tarjota asiakkaalle. Palvelu otetaan käyttöön vuoden 2026 alusta. Palvelu voidaan toteuttaa kiinteissä tai siirrettävissä pisteissä kuitenkin siten, että niissä ei ole päivystysluontoista vastaanottoa eivätkä pisteet ole terveydenhuoltolain 47 §:n tarkoittaman kiireettömän hoidon hoitopaikan valinnanvapauden piirissä.

8. Ikäihmisten palvelut

a. Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen keskitetään ensivaiheessa kuuteen yksikköön Kanta-Hämeen hyvinvointialueella (Hämeenlinnan alueella Voutilakeskukseen ja Ilveskotiin, Forssan alueella Intalankartanoon ja Heikanrinteeseen, Riihimäen alueella sairaalan tiloihin ja Janakkalassa Tapailakotiin). Tavoitteena on, että palvelurakennemuutoksen edetessä lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen keskitetään kolmeen yksikköön vuoteen 2028 mennessä.

9. Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut

- a. Sosiaalipalveluita, vammaissosiaalityötä sekä lastensuojelun avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon palveluita tuotetaan palvelukeskuksissa ja palvelupisteissä.
- b. Perhekeskuspalveluita tuotetaan palvelukeskuksissa ja palvelupisteissä.
- c. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto toimii pääosin koulujen ja oppilaitosten yhteydessä.
- d. Neuvolatoiminta järjestetään palvelukeskuksissa ja palvelupisteissä. Lisäksi hyvinvointialue pilotoi vuosina 2024-2025 jalkautuvaa neuvolamallia. Pilotit toteutetaan haja-asutusalueella. Kokemusten perusteella tehdään erillinen päätös siitä, jatketaanko tai laajennetaanko palvelua vuonna 2026.
- e. Sosiaalipalveluiden ja työllisyyden edistämisen palveluita tuotetaan yhteiskäyttöisissä palvelu- ja asiakastapaamispisteissä vuoden 2025 alusta aloittavien työllisyysalueiden kanssa erikseen sovittavalla tavalla.
- f. Vammaispalvelun uusi vaativan asumispalvelun yksikkö perustetaan Ilveskodin toimitiloihin. Ennen perustamista tulee varmistaa, että yksikön kustannukset ovat nykyisellä palvelumallilla jatkamista edullisemmat.

10. Terveysthuollon palvelut

- a. Perusterveydenhuollon avopalveluita tuotetaan palvelukeskuksissa ja palvelupisteissä hoidon jatkuvuus varmistuen.
- b. Perusterveydenhuollon sairaalapalveluita tuotetaan palvelukeskuksissa ja toiminnan laajuutta arvioidaan jatkuvasti yhteisenä kokonaisuutena vuodeosastotoiminnan ja kotisairaaloiminnan kanssa. Janakkalan vuodeosaston tilanne arvioidaan erikseen vuonna 2025.
- c. Kuvantamisen palvelut tuotetaan palvelukeskuksissa.
- d. Laboratoriopalveluja tuotetaan palvelukeskuksissa ja palvelupisteissä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Näytteenottopalveluita tuotetaan tarvittavilta osin liikkuvana tai siirrettävänä palveluna.

e. Erikoissairaanhoidon palveluita tuotetaan palvelukeskuksissa ja keskussairaalassa. Palvelukeskuksessa erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan lähi-, etä- tai konsultaatiopalveluna.

f. Erikoissairaanhoidon yksittäisten erikoisalojen toiminnasta palvelukeskuksissa päättää toimialajohtaja asetettujen määrärahojen puitteissa kuultuaan erikoisalan vastaavaa ylilääkärinä ja johtajaylilääkärinä.

g. Erikoissairaanhoidon osastohoito ja anestesiassa tehtävä leikkaustoiminta keskittyy keskussairaalaan Assiin.

h. Mielenterveys- ja päihdepalveluita tuotetaan palvelukeskuksissa, palvelupisteissä ja keskussairaalan yhteydessä. Selviämisasema perustetaan vieroitus- ja korvaushoitoyksikön yhteyteen. Ennen selviämisaseman perustamista on varmistettava, että se on toteutettavissa tulosalueen määrärahojen puitteissa.

i. Perustetaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelujen arviointi- ja kuntoutusyksikkö ja siirretään toiminta omaksi toiminnaksi.

j. Kuntoutuksen palveluita tuotetaan palvelukeskuksissa, palvelupisteissä, erikoissairaanhoidon poliklinikoilla ja osastoilla, perusterveydenhuollon osastoilla sekä potilaiden omassa toimintaympäristössä.

k. Erikoissairaanhoidon kuulokeskuksen toiminta laajennetaan perustettavaan Hämeenlinnan palvelukeskukseen.

l. Perustetaan hyvinvointialueen keskitetty apuvälinekeskus Hämeenlinnan palvelukeskukseen.

m. Suun terveydenhuollon toiminta siirretään vaiheittain vuoteen 2030 mennessä kolmeen palvelukeskukseen ja muut suun terveydenhuollon palvelut toteutetaan siirrettävissä palvelupisteissä tai tiloissa, joiden kustannukset vastaavat siirrettävää palvelupistettä.

11. Pelastustoimi

a. Hyvinvointialue käynnistää esiselvityksen Oitin ja Hikiän paloaseman yhdistämisestä Hausjärvellä.

b. Hämeenlinnan Paroistentien ensihoitoasema siirretään Ahveniston sairaalaan vuonna 2026.

12. Hallinnon toiminnot sijoitetaan hyvinvointialueen omistamiin tiloihin. Tarpeen mukaan hallinnon toimintoja voi olla sijoitettuna palvelukeskuksiin ja -pisteisiin.

13. Aluevaltuusto valtuuttaa aluehallituksen päättämään palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt muutokset ikäihmisten ja vammaispalveluiden palveluyksiköiden osalta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

14. Aluevaltuusto valtuuttaa aluehallituksen tekemään muutokset hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan tehtyjen palveluverkkopäätösten pohjalta ja päivitetty investointisuunnitelma tuodaan aluevaltuuston käsittelyyn vuoden 2024 aikana.

15. Aluevaltuusto valtuuttaa aluehallituksen aikaistamaan yksittäisiä toimenpiteitä, jos aikaistuksella on merkittävä taloudellinen ja/tai toiminnallinen vaikutus ja aikaistus voidaan tehdä riskit halliten.

16. Aluevaltuustolle raportoidaan päätettyjen toimenpiteiden etenemisestä ja vaikutuksista tilinpäätöksen ja puolivuotiskatsauksen yhteydessä.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys

Aluehallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen.

Kokoukseen saapuivat tämän asian käsittelyn alkaessa varajäsenet Mia Heinonen, Sari Jokinen, Johannes Koskinen, Aino-Kaisa Pekonen ja Merja Taponen. He olivat kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn ajan.

Aluehallitus päätti yksimielisesti valita tämän asian käsittelyn ajaksi tilapäiseksi puheenjohtajaksi Tapani Hellsténin.

Talousjohtaja Sampo Salo, rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen sekä toimialajohtajat Jarmo Lappalainen, Jorma Haapanen, Satu Ala-Kokko, Marika Paasikoski-Junninen ja Petri Talikka olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Aluehallitus piti tämän asian käsittelyn aikana kokoustaunon klo 13.23 - 13.32.

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Toimitilat ja vuokrat
Vaikutusten ennakoarviointi, pelastustoimi
Vaikutusten ennakoarviointi, terveystalot
Vaikutusten ennakoarviointi, perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Vaikutusten ennakoarviointi, ikäihmisten palvelut
Hämeenlinnan Ikäihmisten raadin ja vanhusneuvoston yhteisen suunnittelu- ja kehittämistyöryhmän kannanotto
Hattulan kunnanhallituksen lausunto
Humppilan kunnan lausunto
Hyria säätiön lausunto
Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan lausunto
Jokioisten kunnanhallituksen lausunto
Forssan kaupungin lausunto
Hämeenlinnan kaupungin lausunto
Kiipulasäätiön lausunto
Hausjärven kunnan lausunto
Janakkalan kunnan lausunto
Lammin yrittäjien hallituksen kannanotto Lammin terveysaseman lakkauttamisesta
Hämeen yrittäjien lausunto
Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin lausunto
Maakuntahallituksen lausunto
Riihimäen kaupungin lausunto
Lopen kunnanhallituksen lausunto
MTK Hämeen lausunto
Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto
Tammelan kunnan lausunto
Tampereen hiippakunnan lausunto
Vammaisneuvoston lausunto
Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausunto
Ypäjän kunnan lausunto
Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvoston lausunto
Turvallisuuslautakunnan lausunto
Integraatiovaliokunnan lausunto
ELPO lausunto
Hauhon Pitäjä ry lausunto
Hauhon Pitäjä ry lausunto, liite asianajotoimisto Kess
Lisälausuma 28.2.2024 taksit
Lisälausunto oik. 4.3.2024 Kalvolan vertailu
OmaHäme Palveluverkkosuunnitelma